

Дар'я Олександрівна Давиденко,
викладач кафедри управління фінансовими послугам,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Ельза Рза кизи Мамедова,
аспірант кафедри управління фінансовими послугам,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РИНКУ ТУРИСТИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Із запровадженням безвізового режиму України з Європейським Союзом, що вступив в силу з 11 червня 2017 року підвищилась популярність туристів до подорожей за кордон. За останніми статистичними даними кількість українців, які відвідали Європу в 2017 році склала 2,5 млн. чоловік, що на 25 % більше за попередній період [1]. Найбільш відвідуваними країнами стали Туреччина, Німеччина, Італія та Франція. У зв'язку з такими позитивними тенденціями на ринку туристичних послуг зросла затребуваність страхових компаній до забезпечення туристів певними фінансовими послугами.

Відповідно до Закону України «Про страхування» (ст. 7) [2] страхування відповідальності суб'єктів туристичної діяльності за шкоду, заподіяну життю чи здоров'ю туриста або його майну відносять до обов'язкового виду страхування. Такий вид страховки називають «стандарт для туриста». Згідно Закону України «Про туризм» (стаття 16) [3], він передбачає наявність медичних витрат, страхування від нещасного випадку. Цей вид страхування частіш автоматично закладений до вартості туру, що обрав користувач. Турист не поінформований, що додатково до стандартних умов страхування є інші туристичні страховки, які він може обрати. Наприклад, страхування невідкладної допомоги –

специфічний вид страхування, об'єктом якого є негайне надання допомоги застрахованій особі в певних надзвичайних ситуаціях. Або інші специфічні види страхування, такі як страхування на випадок затримки транспорту, поганої погоди під час перебування туриста на відпочинку, а також неналежне надання туристичних послуг, що відображені у договорі з туроператором. Про існування можливості додаткового страхування турист може дізнатись лише індивідуально займаючись власним забезпеченням відпочинку, туристичні агентства надають перевагу лише обов'язковому страхуванню та не проявляють підвищеної уваги додатковим фінансовим послугам у вигляді інших видів страхування.

Ще одним важливим аспектом туристичного страхування є обрання страхової компанії. При обов'язковому страхуванні туристичні агенти або туроператори мають попередню домовленість про реалізацію фінансової послуги конкретної страхової компанії. Турист не приймає участі в цьому процесі, а лише погоджується з умовами, що йому пропонують. Також, усі страховки найчастіше реалізує страхова компанія тієї країни в якій планує перебувати турист, а не знайомі йому компанії, що можуть викликати в нього зацікавленість або навпаки недовіру.

Таким чином, турист позбавлений вибору різновидів туристичного страхування та страхової компанії як партнера. У даному випадку, спостерігається глобальна проблема страхового ринку у вигляді відсутності конкуренції компаній між собою відносно користувачів фінансових послуг. Також, зауважено, що будь-які страхові послуги надаються не українськими компаніями до яких звертається користувач, а зарубіжними компаніями партнерами, з якими турист зовсім не знайомий, що значно погіршує довіру туриста до обраного страховика.

Усі ці питання негативно відображаються на розвитку ринку туристичного страхування та потребують певних заходів. Прикладом більш забезпеченого страхування туристів є досвід Європейських країн, що на законодавчому рівні визначили обов'язковість медичного страхування

мандрівника з достатнім рівнем страхового ліміту в обсязі від 50 до 100 тис. євро. [4]. Українське страхове покриття для отримання візи до країни Європи складає 30 тис. євро. [5]. Більш того європейське туристичне страхування включає покриття медичних витрат, витрат на стоматологічні послуги, вартість ліків, що відпускають за рецептом, невідкладну медичну евакуацію, втрату багажу, відміну поїздки або її переривання. В Україні більшість таких послуг не є обов'язковими та надаються за додаткову оплату. Отже, розширення обов'язкового пакету надання фінансових послуг з туристичного страхування в Україні дасть можливість туристу відчувати себе більш захищеним та матеріально забезпеченим.

В Європі туристичне страхування передбачає вибір або державної страхової компанії, що надає сервісне страхування (турист може отримати будь-яку допомогу в спеціальних центрах) або приватної, що надає компенсаційне страхування (турист отримує виплати після повернення додому, усі нагальні витрати він здійснює самостійно). Українські страхові компанії не мають державного вмісту, що зменшує довіру громадян до страхового ринку загалом, але широкий вибір приватного страхування задовольнить будь-які потреби туристів. Єдиним аспектом є його непоінформованість.

Розвиток страхової галузі Європи є похідною економічного розвитку держав, що наближуються до Європейського Союзу. Подальший розвиток туристичного страхування залежить від визначення значущості цього виду на законодавчому рівні в Україні та швидкості реагування страхових компаній на зміни, що відбудуться у зв'язку з цим. Стимулювання розвитку та найшвидше вирішення зазначених питань сприятиме включенню страхової галузі в сфері туризму в систему соціального забезпечення, розширенню інфраструктури страхового ринку та фінансових послуг, що надаються, активній участі туристичного страхування в процесі розвитку економіки країни.

Список використаної літератури:

1. Насколько Европа популярна среди украинских туристов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://delo.ua/lifestyle/naskolko-evropa-populjarna-sredi-ukrainskih-turistov-319355/>.

2. Про страхування : Закон України від 01.01.2017 р. № 1792-19 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/main/85/96-вр>.

3. Про туризм : Закон України від 11.02.2015 р. № 124-19 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/main/324/95-вр>.

4. Information requirements application form. Germany Travel Health Insurance [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.germany-visa.org/travel-health-insurance/>.

5. Особливості страхування туристів і туристичних фірм в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://forinsurer.com/public/03/02/23/303>.